

Kunstenarsinitiatief Hedah

Idealiter functioneren kunstenaarsinitiatieven als kruispunten in de stroom van nieuwe bewegingen die zich in de actuele kunst aftekenen. Het is er een drukte van belang. De programmering is spannend. Het publiek zit er met zijn neus bovenop om het in te drinken. De initiatieven geven het gevestigde circuit geregeld een schop. Ze zijn van onschatbare waarde voor de dynamiek in het kunstklimaat. In dit bijzondere veld is Hedah in Maas-tricht een sterk fenomeen, dat op basis van puur vrijwillige arbeid een plek van betekenis is geworden.

Door Ans van Berkum en Juul Sadée

Nieuw

Hedah betrok in juli van dit jaar een nieuw pand aan de Nicolaasstraat in Maastricht, waar voorheen een Turks koffiehuis zat. Een hele verbetering ten opzichte van de eerdere locatie aan de Brusselsestraat, omdat nu iedereen door de grote winkelruiten kan zien waar het om gaat. Op 15 november spreek ik met Suchan Kinoshita, die haar werk als internationaal opererend beeldend kunstenaar combineert met dat voor Hedah. Op beide terreinen is ze onderzoekend bezig en vormt het publiek een belangrijke factor. Zowel haar kunstenaarschap als het kunstenaarsinitiatief vormen laboratoria waarin publiek en kunstenaars processen initiëren. "Waarom doet een kunstenaar als jij energie verslindend werk voor een kunstenaarsinitiatief?" vraag ik haar. "Het is een uitdaging om steeds met kunstenaars in gesprek te zijn over wat hen drijft. Ik houd de discussie over de richting en de noodzaak van hun werk graag heel dichtbij, zodat ik ook op mijn eigen werk kan reflecteren", luidt het antwoord. Suchan Kinoshita is de persoon die Hedah de laatste tijd op een hoger niveau heeft getild. Haar netwerk en intellectuele bagage bepaalden het binnenhalen van de tentoonstelling *Jeugdzone*, die ook te zien was in LLS 387 in Antwerpen. Daarmee gaf Hedah deze zomer de veelbelovende aftrap voor een nieuwe periode.

Wat

De programmering van Hedah is groepswork. Suchan werkt er aan, samen met Dirk Bours, Tim Rutten en Sandrien Wansink (allen beeldend kunstenaars), Guido Goossens (filosoof), Janneke Jansen (grafisch vormgever) en Barbara van Santen (cultuurwetenschapper). Hedah besteedt voornamelijk aandacht aan kunst die niet zo gemakkelijk in het reguliere tentoonstellingscircuit getoond wordt; audiovisuele installaties, experimentele projecten of performances, maar ook werk van jonge kunstenaars uit binnen- en buitenland die nog aan het begin van hun carrière staan. Daarbij kijkt Hedah ook naar oudere, gearriveerde en niet gearriveerde kunstenaars; een unicum in de hele kunstwereld. Behalve tentoonstellingen ter plaatse, laat Hedah werk maken voor buitenlandse locaties of organiseert zij passende plekken voor bepaalde projecten. Met een lezingenprogramma, en af en toe een symposium, wordt het publiek wakker gehouden.

Onlangs nog trad Cornel Bierens aan, om in het kader van de tentoonstelling *Jeugdzone* te betogen dat een kunstenaar nooit genoeg kan 'miskleunen' in het begin van zijn carrière. Maak elke dag, in alle onschuld, een eerste werk, betoogt hij, en op den duur zul je zien dat je een oeuvre hebt opgebouwd van louter jeugd-zonden; van werken die zich onderscheiden door een ongecensu-

Hedah, foto Juul Sadée

reerde blik en een scherpte die je alleen kunt neerzetten als je nog niet weet wat er van je verwacht wordt, en vooral geen idee hebt van wat je niet zou behoren te doen. Als je terugkijkt zul je zien dat vooral deze werken beantwoorden aan de rol die men de kunst toebedeelt: een maatschappelijke en politieke luis in de pels durven zijn. Tot elke prijs. (AvB)

Het kunstzinnig doel

De tentoonstelling *Kissing The Target* is het tweede statement van Hedah op de nieuwe locatie. Daarin stelt kunstenaar Myriam Custers de vraag wat een 'target' impliceert binnen de context van de kunst: "Is het de noodzakelijkheid van het maken van beelden, de strijd tegen het banale, de zoektocht naar de relevantie, willen we ons verzoenen met het moment of is het een eindeloos verlangen en daardoor een onmogelijkheid om te stoppen? De tentoonstelling bestaat uit geassembleerde objecten, foto's, tekeningen en een videowerk, die als een samenhangend geheel zijn gerealiseerd en opgesteld in de twee ruimtes van Hedah. Met dit werk stelt Myriam Custers de vraag, naar 'het doel van waar we mee bezig zijn?' en de relevantie daarvan voor publiek. Omarmen, koesteren, kussen wij ons doel, of is de focus op het doel juist niet belangrijk? De werken *Kiss* en *Swan Medicine* vormen elk een beeld in een beeld. De uiteinden van een grote perspexplaat zijn opgerold tot twee cilinders, rondom afgebrande lucifers. Korrels van piepschuim vullen de ene koker, korrels en houtskooldeeltjes onder een spiegel, de andere. De spiegel weerspiegelt een klein object uit purschuim. Op papier staat in rozerode letters KISS ME KISS ME KISS ME als herhalende mantra. De kleine rotsformatie in purschuim toont onder haar gewelf in de spiegel haar geheimen. In glas geslepen nepdiamanten schitteren. De schitteringen worden gereflecteerd door de spiegel. Het afstandelijke perspex spiegelt de omgeving. *Swan Medicine* bestaat uit een zwaan die als het ware op haar eigen staart staat en deze in haar snavel fixeert. Goud, zwart en roze leiden naar een klein wit papieren zwaantje. Daarnaast zien we munten geplakt op een panfluit. Wordt hier gerefereerd aan trouw, of aan het zwart als symbool van wijsheid? Onderzoekt de kunstenaar hier de werkelijke betekenis van zuiverheid en gouden rijkdom van het paradijs? Het werk *In front of a live audience* is opgebouwd uit papier, piepschuim, goudverf en twee TL-lampjes. De afbeelding van een Romeinse Keizer op een medaillon aan een gouden ketting hangt in de vorm van het woord 'Live' aan de zijkant van het object. De filosofische gelaagdheid in dit object manifesteert zich niet in vorm en materiaal. Als we goed kijken zien we misschien een openluchttheater uit het Romeinse Keizerrijk, al kan het ook een aangelichte make-up tafel zijn. Fascinerend, hoe Custers hier onze aandacht weet vast te houden. De beelden van Miriam Custers maken nieuwsgierig en vragen om een nauwkeurig onderzoek naar haar beweegredenen op intellectueel niveau. Het doel van de kunst blijft als altijd een groot vraagteken. Hedah heeft zich gepositioneerd als een plek waar visueel genot gecombineerd wordt met een intellectueel niveau van reflectie dat er toe doet. Laten we luisteren en kijken. (JS)